Aan: de raads- en commissie leden van de Commissie Samenleving
Betreft: Beeldvorming Kaders sociaal domein
Inspraak bij agendapunt 2
Datum: 19 maart 2025

Goedenavond,

Mijn naam is Marie-Louise van Muijen en vanavond spreek ik in namens INGouda.
U gaat zich vanavond (beeldvormend) laten informeren om in april een aantal belangrijke politieke keuzes ten aanzien van jeugd/wmo en armoedebeleid te maken.
Ga er maar aan staan. Die keuzes zijn niet eenvoudig. Maar financiële krapte dwingt u daartoe.
Er is steeds minder geld.
Maar, wees gerust, ik sta hier níet om 'zomaar' meer geld te vragen. Dat is een onbegonnen zaak en zou onbezonnen zijn. Ik licht u toe waarom wij hier als INGouda wél zijn vanavond.

INGouda
Het Informeel Netwerk Gouda is een samenwerkingsverband waar op dit moment zo'n 90 vrijwilligersorganisaties bij zijn aangesloten. Deze organisaties zijn bezig met het verlenen van informele zorg in het sociaal domein. Zij spannen zich met hun vrijwilligers in met activiteiten rond onder andere gezin en opvoeding, taal, zorg en gezondheid, geldzaken, vitaal ouder worden en leefbaarheid. Wij initiëren initiatieven en evenementen en ondersteunen en begeleiden mensen die dat (even) nodig hebben.
De 'strategische kerngroep' van INGouda richt zich -namens deze organisaties- op belangenbehartiging, netwerkontwikkeling, beleidsbeïnvloeding en structurele samenwerking met de gemeente en de formele zorg.

De waarde van vrijwilligers(organisaties)
Zonder vrijwilligers zou de financiële problematiek in het sociaal domein -en daarmee uw 'keuzestress'- nog véle malen groter zijn.

Vrijwilligerswerk heeft een *economische waarde* van vele miljarden euro's.
Belangrijker dan deze economische waarde is echter de *sociale waarde* van vrijwilligerswerk.
Vrijwilligerswerk vormt het cement in onze samenleving.

U, en het college, beseffen zich dat ook.
Er wordt in onze gemeente een vrijwilligersontbijt georganiseerd er worden vrijwilligerspenningen en lintjes uitgereikt om *individuele vrijwilligers* in het zonnetje te zetten. Dat is waardevol.

Maar .. er is meer nodig.
Onze oproep is de aandacht niet (alleen) op vrijwilligers te richten, maar ook en juist op de vrijwilligers*organisaties* en daar voortvarend beleid voor te maken en/of te actualiseren.
De rapportage van Berenschot, die op uw agenda staat, biedt daarvoor -op onderdelen- aanknopingspunten. Het bureau spreekt over 'kadering' (P.42) waar wij het hebben over visie, ambitie en beleid. Allemaal relevant in de aanloop naar de Kadernota.

Vrijwilligersbeleid
In onze brief pleitten wij voor 'effectief partnerschap'.

Vrijwilligersorganisaties werken vanuit preventie en zijn complementair aan instellingen met primair betaalde medewerkers. Wij voeren graag een goed gesprek over de wijze waarop de gemeente ons in die rol kan (blijven) faciliteren.

Wij gaven in onze brief ook aan graag in te zetten op versterking van de samenwerking tussen formele en informele zorg.
De balans daartussen is kwetsbaar: informele zorg kan formele zorg niet vervangen; en, omgekeerd: formele zorg moet niet gaan doen wat de informele zorg kan.

We hebben al een tijdje dringend behoefte aan duidelijkheid en afbakening (wat mag men verwachten van een vrijwilliger) om ons 'werk' goed te kunnen doen en te voorkomen dat er teveel gevraagd wordt, om te voorkomen dat onze vrijwilligers óvervraagd worden.

In het Addendum op 'Iedereen kan meedoen' – dat ook op uw agenda staat vanavond- wordt beschreven dat u 'kansengelijkheid en preventie' nastreeft. En passende zorg beoogt.
Bij de uitwerking daarvan zijn vrijwilligersorganisaties (tot dusver) niet betrokken.
Wij zijn in afwachting van een uitnodiging. Want: wie gaat óns eens vragen wat werkt en wat niet?
Zowel bij buurtaanpak als bij preventieaanpak zijn wij als georganiseerde vrijwilligersorganisaties niet betrokken.

Aan de slag
Wij hebben begrepen dat u een nota Vrijwilligersbeleid vanuit het college verwacht. Beschikt ú al over een tijdpad?

Wij worden graag vroeg in het beleidsproces betrokken/geraadpleegd – dat wil zeggen in de voorbereiding van nieuw beleid- en niet alleen bij de uitvoering van vastgesteld beleid. Op die manier kunnen we u van dienst zijn met onze kennis en ervaringen uit de praktijk.

Mogen wij u de suggestie doen de inspraak en participatieverordeningen te gebruiken en met dit dossier een vervolg te geven aan de Startnotitie Participatie? Volgens de uitgelegde spelregels worden daarin vooraf verwachtingen over en weer geëxpliceerd en wordt ook vastgelegd op welke wijze de uitkomsten van participatie en inspraak verwerkt worden. Dat schept helderheid voor alle betrokkenen.

Van die meer dan 5 miljoen vrijwilligers in Nederland -waar ik in het begin van mijn verhaal over sprak- is een deel actief in Gouda; een schat aan ervaringsdeskundigheid en bestuurlijke meedenkkracht. Dat rechtvaardigt een serieuze, niet vrijblijvende aanpak. Wij doen graag mee.